

Π Υ Ρ Ε Ο Ε ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

Παρασκευή 4 Ιουλίου 1980

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βερανζέρου 4. Τηλ. 3639.095-3629.769

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ. ΙΟΥΛΙΟΣ 1980

ΕΤΟΣ Η', ΠΕΡ. Β', ΑΡ. ΦΥΛ. 54 (90). ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 10 ■ ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ■ Διευθυντής Συντάξεως ΣΠΥΡ. ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

• ΔΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ! •

(Ο Πυρός της Βορείου Ηπείρου, με την ευκαιρίαν της τριακοστής εορδής επέτειου της ιδρύσεως του ΕΔΕΣ, αναδημοσιεύει άρθρον του ιδρυτού αυτού και αρχηγού του, του Στρατηγού Νικολάου Ζέρβα, δημοσιευθέν τό 1949 εις τό περιοδικόν Βορειοηπειρωτικά Νειάτα):

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΙΑΤΑ. Φράσις γεμάτη πόθους, ελπίδες και καημούς. Τίτλος πού φέρνει συγκίνησι και ζωντανίζει τήν συνειδήσι του χρέους των Ελλήνων πρὸς τοὺς ἀδελφούς πού στενάζουν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας.

Καί ἂν τὰ αἰσθήματα αὐτὰ δονοῦν τίς ψυχὲς ὄλων τῶν Ἑλλήνων, οἱ ψυχὲς τῶν Ἡπειρωτῶν ματώνουν ἀληθινὰ ἀπὸ τὸν πόνο τῶν γειτόνων ἀδελφῶν. Ὁ χωρισμὸς τῆς Ἡπείρου σὲ Νότιο καὶ Βόρειο ὑπῆρξε καὶ μοιάζει μὲ τραγικὸ λογοπαίγνιο. Ἡ Ἡπειρος εἶναι ΜΙΑ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΗ, ἑλληνικὴ ὅσο καὶ ἡ Ἀθήνα, ὅσο καὶ ἡ ὑπόλοιπος Ἑλλάς.

Δέν ἀρκεῖ ὅμως νὰ ἔχη δίκαιο τό ἄτομο ἢ τό ἔθνος, πρέπει νὰ ἔχη ταυτοχρόνως τήν θέλησιν καὶ τήν δύναμιν νὰ τό πάρῃ. Αὐτό ἀποδεικνύει ἡ πείρα αἰώνων, αὐτό ἀποδεικνύει ἡ περίοδος τῶν τελευταίων περιπετειῶν μας. Τό 1914 οἱ Βορειοηπειρώται ἀπεφάσισαν νὰ πάρουν τό δίκαιο μὲ τό χέρι τους, καὶ τό πήραν, ἦλθε ὅμως ἡ διεθνὴς δολοπλόκος διπλωματία νὰ ματαιώσῃ τό Πρωτόκολλον τῆς Κερκύρας καὶ τήν Ἐνωσιν τῆς Β.Η. μὲ τήν Μητέρα Ἑλλάδα.

Καί τώρα καιρός εἶναι νὰ παραδώσω καὶ τήν κατάρρα τῶν Βορειοηπειρωτῶν καὶ τοῦ ἔθνους στοὺς ἐνόχους τοῦ τελευταίου ἐγκλήματος.

Ἀπό τῆς πρώτης στιγμῆς κατὰ τήν ὁποίαν ἀνέλαβα τό 1941 τό βαρὺ ἔργον τοῦ ἀγῶνος τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, μὲ ἀπασχόλησε ἡ Βόρειος Ἡπειρος καὶ ἡ ἀπελευθέρωσίς της.

Ἐπίστευα ὅτι θά ἦτο ἐντροπή καὶ ὄνειδος τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου τοῦ κόσμου ἂν δέν ἔδιναν τήν ἐλευθερίαν εἰς τήν γωνίαν ἐκείνην ἀπὸ τήν ὁποίαν ἀνέτειλε τό πρῶτον φῶς τῆς Νίκης καὶ τῆς Ἐλευθερίας, ὅταν κατὰ τήν τελευταίαν παγκόσμιον σύρραξιν τὰ βορειοηπειρωτικά θοῦνὰ ἐγίναν διεθνῶς σύμβολον ἐλευθερίας.

Ἔστειλα ἀνθρώπους μέσα στήν Β.Η. καὶ ὀργάνωσαν τό κίνημα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστά-

σεως καὶ Ἐλευθερίας. Τό ἑλληνικόν Ε.Α.Μ. ὁμῶς ἀδελφωμένον μὲ τήν ἀλβανικὴν τσέτα ἔβαλε ἀλύπητο μαχαίρι στοὺς ἀνθρώπους πού γύρευαν νὰ ἐλευθερώσουν τήν Β.Η. Μοῦ σκότωσαν τὸν Σαχίνη καὶ πολλὰ ἄλλα ἡγετικά καὶ μαχητικά μου στελέχη, πάντοτε δολοφονικά.

Παρά τήν προδοσίαν τοῦ Ε.Α.Μ. δέν ἔσταμάτησα τήν προσπάθειάν μου.

Τό τέλος τοῦ 1944 (Δεκέμβριος) ἦλθε καὶ οἱ

Ἄρθρον τοῦ Στρατηγοῦ ΝΑΠΟΛ. ΖΕΡΒΑ

Γερμανοὶ ἔφευγαν ἀπὸ τήν Ἑλλάδα. Τά τμήματά μου ἐκπληροῦντα τοὺς ἀληθινούς σκοπούς τοῦ ἀγῶνος κτυποῦσαν ἀλύπητα τίς γερμανικὲς φάλαγγες καὶ τίς ἀπεδεκάτιζαν καθ'

ὄλην τήν διαδρομὴν τῆς ὑποχωρήσεώς των πρὸς Ἀλβανίαν.

Ἐβλεπα μπροστά μου τό ὄραμα τῆς ἐλευθερίας τῆς Βορείου Ἡπείρου πραγματικότητα καὶ οἱ διαταγές μου ἦσαν νὰ συνεχισθῇ ἡ δίωξις τῶν Γερμανῶν ἐντὸς τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ ἡ εἰς αὐτὴν ἐγκατάστασις τῶν τμημάτων τὰ ὁποῖα μὲ τοὺς Ἕλληνας κατοίκους θά ἀνεκήρυσσαν ντὲ φάκτο τήν ἀπελευθέρωσιν καὶ τήν Ἐνωσιν.

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὰ σύνορα τῆς Βορείου Ἡπείρου, εἶδαμε αὐτό τό φοβερό, αὐτό τό τραγικόν, εἶδαμε νὰ καλύπτουν τὰ νῶτα καὶ τήν ὑποχώρησιν τῶν Γερμανῶν ποῖοι; Ἐκεῖνοι πού παρίσταναν ὅτι πολεμοῦσαν κατὰ τῶν Γερμανῶν.

Ἡ ἀλβανικὴ τσέτα καὶ τό Ε.Α.Μ. ἄφησαν οἱ προδότες αὐτοὶ ἀνενόχλητο τὸν γερμανικὸ στρατό καὶ ἔστρεψαν τὰ ὅπλα κατὰ τῶν τμημάτων τῶν Ε.Ο.Ε.Α. τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ. πού πήγαιναν ἀπελευθερωταὶ καὶ διώκται τῶν Γερμανῶν.

Ὁ λυσσασμένος αὐτός πόλεμος τοῦ Ε.Α.Μ. καὶ τῆς τσέτας καὶ ἡ ἀκατανόητος ἀπόφασις τῶν συμμάχων νὰ μᾶς ἐμποδίσουν νὰ προχωρήσωμεν, ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ νὰ ματαιωθῇ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἡ ὁποία θά εἶχε ἀσφαλῶς πραγματοποιηθῇ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944. Ἐξήγησα ἀπὸ τότε στοὺς ὑπευθύνους τῶν συμμάχων πόσο μεγάλη ἦταν ἡ ἀδικία πού γινόταν καὶ πόσον θά ἐστοίχιζε σὲ ὅλους μας αὐτό.

Τί νὰ τὴν κάνω τώρα τήν ἱκανοποίησιν τοῦ ὅτι ὅσα εἶπα τότε βγήκαν ὅλα σωστά, μπροστά στὸν πόνο τὸν πραγματικόν καὶ τήν πικρίαν πού δέν μὲ ἄκουσαν νὰ δώσω τήν ἐλευθερίαν στοὺς ἀδελφούς μας τῆς Β.Η., πού τόσα υπέφεραν καὶ τόσα ὑποφέρουν.

Ἡ ἀνάμνησις τῶν γεγονότων αὐτῶν εἶναι χρήσιμος ὄχι μόνον γιὰ ἱστορικούς λόγους, ἀλλὰ κυρίως γιὰ νὰ θερμαίνει τήν πίστιν, τὸν φανατισμὸν καὶ τήν ἀπόφασίν μας πρὸς συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος.

Καμμία ἀτυχία καὶ καμμία ἀδικία δέν πρέπει νὰ μᾶς ἀπογοητεύῃ. Ἡ ἀρετὴ τῆς φυλῆς μας θρίσκειται ἀκριβῶς στή δύναμιν νὰ ὑπομένωμε καὶ νὰ ἐπιμένωμε.

Δέν θά ὑποστέλλουμε λοιπὸν οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ τήν Σημαία τοῦ ἀγῶνος. Σύνθημα: Δικαιοσύνη καὶ Ἐλευθερία στὴ Βόρειο Ἡπειρο!

ὑπὸ 21 Ἑλληνικῶν Σωματείων συνελθόντων τὴν 4 Ἰουνίου 1980 εἰς κοινήν συνεδρίασιν ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν 20ν Ἰουλίου 1980 συμπληρώσει 6 ἐτῶν ἀπὸ τῆς βαρβάρου στρατιωτικῆς εἰσβολῆς εἰς τὴν Κύπρον, ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΑΛΗΘΕΙΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΣΗΜΕΡΟΝ

στρατιωτικῶν Δυνάμεων τῆς Τουρκίας κατοχὴν τῶν 4000 τοῦ Κυπριακοῦ ἐδάφους, δέν ἐκδηλοῦται ἡ ἀντίστοιχος ἡθικὴ καὶ δικαία παγκόσμιος ἀντίδρασις. Ἐνώπιον τῆς ἐπικινδύνως δραματικῆς ταύτης κατα-

στάσεως διὰ τὸ ὅς ἄνω μέγιστον τοῦτο ἔθνικόν θέμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Διερωτῶμεθα τί κάμνει ἡ Ἡγεσία τῆς ΕΛΛΑΔΟΣ καὶ τῆς ΚΥΠΡΟΥ;

Καὶ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀνέχεται ὁ Ἑλληνισμὸς τὴν τοιαύτην κατασπῆσιν θεμελιωδῶν Δικαίων τοῦ καὶ τὴν συνεχιζομένην ἐθνολογικὴν ἀλλοίωσιν τοῦ πληθυσμοῦ.

Μόλις εἶναι καιρὸς νὰ χαραχθεῖ ὁμοφώνως ἀπὸ τὴν Ἡγεσίαν ΕΛΛΑΔΟΣ καὶ ΚΥΠΡΟΥ ἐνιαία γραμμὴ, ἐγγυημένη τὴν ἄρσιν τοῦ ὑφισταμένου ἀδιεξέδοῦ καὶ ἐμπαγμοῦ διὰ τὴν ἐξέυρεσιν λύσεως μέσῳ Κοινοτικῶν Διαπραγματεύσεων, ἐνῶ κατεδείχθη ὅτι διὰ τούτων εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐξέυρεσις λύσεως, διότι ἀπὸ τὴν Ἀγκυρὰν κατευθύνεται ἡ Τουρκία — Κυπριακὴ πλευρά.

Δέν ἀπομένει ἐπομένως εἰς τὰς (2) Ἡγεσίας ΕΛΛΑΔΟΣ καὶ ΚΥΠΡΟΥ ἄλλη ὁδὸς πρακτικῆς ἀντιμετώπιεως τοῦ ζητήματος, ἐκτός ἀπὸ τὴν ἀρνήσιν διαπραγματεύσεων πρὶν ἢ ἀπομακρυνθῶν τὰ τουρκικὰ στρατεύματα διὰ νὰ ἀποκτήσουν ἐλευθερίαν θελήσεως καὶ αὐτοὶ οἱ Τουρκοὶ — Κύπριοι, ἀπελευθερωθῶν οἱ ἀποχθέντες ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιστρέψουν οἱ πρόσφυγες εἰς τὰς ἐστίαις των.

Διακηρύσσοντες τὰς ἀληθείας ταύτας εἰμὲθα πεπεισμένοι ἐκ τῆς πείρας τῆς δῆθεν ἀνεξαρτησίας τῆς ΚΥ.

— «Έφτακανε μαυρί' έφτακανεεεεεε!...»
Φώναξε μια φωνή γυναικίσια πέρα 'πό την Παναγιά, μέσα στ' αποδείλινο κι ότι βάζαν τὰ ισχιώματα πάνω στην πλαγιά.

Ήταν ή ώρα που γύριζαν τὰ σφαχτά κι οι χωριανές στις δέωπορες με τη ρόκα στο ζωνάρι, καρτέραγαν νά τὰ μπάσουν στο μαντρί κυττάζοντας μή λείπει κανένα ή μή τίποτα ξένα σμίχτηκαν με τὰ δικά τους.

Εμπαινε πρώτα τὸ Κεσέμι κεπέδρονταν ύστερα τὰ ζυγούρια τὸνα κοντά στ' ἄλλο με τὰ κεφάλια κατεβασμένα και πίσω τους πηδηγτή ή Λιάρα και ή Μπουτσια και ή Κένα και ή Νιάγκρα ή ζουρλή και ή ήμερη ή Φλώρα.

Πρώτος ἀπείκασε τη φωνή ο παππάς, πού ἀνεβασμέ- νος στη στέγη γύριζε τὰ κεραμίδια του σπιτιού του, πού ἀφηναν σέ μεριές-μεριές τὰ νερά νά σταλάζουν.

— «Ωχ! οι έρμιοι!» συλλογίστηκε και σήκωσε τὸ κε- φάλι του κατά τὸν ἀγίωρη. «Θάφθεις νά μάς κάψουν έτσι στο χωριό; Βόθας, Ἀγίωρη, νά τὰ σηκώσουμε, δόητα νά σώσουμε τὰ παιδιά και τις γυναίκες, κιάς χαθεί τὸ έρμιο τὸ διός, ἀς χαθεί».

Έκαμε τρεις βολές τὸ σταυρό του και ρίχτηκε στο δι- κλάτο τάλανι.

— «Οι χωριανοί, φώναξε, έφτακαν οι Λιάπτηδες, μά κλάμπε καρδιά! ὅποτε προκάνουν με φύγουμε και νά κρυφτούμε στις γράδες. Ὅμπρός! Πληγυράτε κι ο Ἀγίω- ρης μαζί μας!».

Κι έτρεξε νά συμμάσει τὰ έφτα παιδιά του, πού ήταν σκορπισμένα δάθε κείθε στα περιβόλια, κι ἄλλα στο πη- γαδί κι ἄλλα ροβόλαγαν κάτω με τὰ γελάρια.

Σάστισε τὸ χωριό, οι γυναίκες έστησαν μοιρολόγια κ' οι άντρες έτρεξαν νάνοιξουν λάκκους, στα κατάρια νά πα- ραχώσουν τάσημικά τους, τὰ γυναικίδια και τις πρώιμιές, δούτυρα και λαδία και ρακί κι ἄλλακερα βαρβιλία με τυριά.

Της ΝΑΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

Τώρα προσαρμοσθήκαμε στα μέτρα που μάς έδωσαν οι άνθρωποι, νά λές ἀρκεί ὅταν ψάχνεις τὸ ἀπόλυτο, τὸ δλοκληρωτικό στὸν έρωτα, στην πίστη. Τώρα γίνουμε συμβιβασμοί, πού δὲν παύουν νά παύουν, ἀλλά φορῶμε τὸ σῶλι της κρύας ἀδιοφορίας, περπατώντας στα παγιδεύματα της ὑποκρισίας.

Και προχωρούμε νά φθάσουμε πού;

Ἀέζει ή πορεία ἀράγε;

Τώρα πού τὰ τείχη ὑψώθηκαν και δὲν ἀκούμε πιά φωνές οὔτε γέλια;

Τί γίνανε λοιπόν τὰ δνερα, τὰ ἰδανικά;

Στείνονμένα σὲ συρτάκια πλήξης;

Ἀραγνισμένα, ζητούν νέν σφοδρὸ πού τὰ ξε- ξεσκονισαί, πού θά φρονέει την ἀλήθεια.

Τώρα πιά συμβιβαστήκαμε, ὑποχωρήσαμε

στον έγωισμό και στην χωραγμένη προκατάληψη τὸν

(ἄδων).

Τώρα μάς ὑπολογίζουν, μάς ὑπολήπτονται μάς θγάζουν

(τὸ καπέλο)

Και στούς καθρέφτες της ἀντανάκλασης

τὰ φαριδιά καπέλα τοῦ φόβου σκιάζουν κάποια δάκρυα,

κατάλοιπα ενός καταπιεσμένου αὐθορμητισμοῦ.

Οχι, δὲν θά θρείς ξανά τὸν ἐαυτό σου

ποιητή, ζωγράφε, φιλόσοφε.

Αὐτὸ εἶναι τὸ τίμημα γιὰ την ἀλλαγὴ σου.

Θάμε βαθειά τὸν πραγματικό σου ἐαυτό

και δειξε μάς πάλι τὸ καινούργιο σου πρόσωπο.

Σήμερα ἔχουμε χορό θά 'ρθεῖς, ἐσύ δὲν ἀρνῆσαι ποτέ.

Τώρα συμβιβαστήκαμε ἀκόμη και με τὸ θάνατο.

Μετά ἀπὸ ἀπουσία και ἀναμονή

αἰώνων, μοῦ εἶπες τελείωσε τὸ παρελθόν,

τώρα μαζί 'θ' ἀρχίσουμε κατ' ἄλλο.

Ὅμως γιατί αὐτὸς ὁ κρύος φόβος;

Ὅταν λείπεις και οι ὄρες περνούν,

ή ὑποψία και ή ἀμφιβολία σαράκι στην ἀγάπη.

Ὁ ὑποπλος φόβος ἀγρίμι πού ξεσκίζει τὸ στήθος,

κουρελάει την ἐλπίδα, κρυώνει τὰ φύλλα.

Έσύ δὲν ξέρεις, δὲν ζεις τὸ δράμα της ζήλειας.

Ἄρπας και ἀδιόφορος σὲ κουρσάφος,

παίρνεις τὸ λάφυρο στην ἀγκαλιά

και καξιδεύεις σέ χώρες τὸν δνείρων.

Και νάζερες τίς κρύες νύχτες

στην ἀδεια κἀμαρα τίς σκέψεις πού χορεύουν

πού τραβάνουν τὸ φτωχὸ μυαλό.

Και δὲν γίνεσαι νά στίς πῶ, ἀγαπημένε,

τρέμο στην ἰδέα πῶς θά με σκολιάσεις

σάν ἐπιπόλαιο φτωχὸ πλάσμα.

Θά πεις πῶς δὲν ἐκτίμησα την ἐκλογὴ σου, την ἀπόφαση

πού χάραξες στο μέλλον μας.

Ὅμως κάποια σύνδεση με τὸ παρελθόν, κάποια κηδεία,

ένα κοινόν:κό γεγονός, ένα γράμμα ἑνα τηλεφώνημα,

μιά ξεραμένη γαρβάνια και τὰ ξερά φύλλα φούντωσαν

(στη θύμησι...)

Τότε φοβόμαι και τὸ σῶλι της στοργῆς σου ζήτηδ,

μέχρι νά μπορέσω νά συνειδητοποιήσω

την σταθερὴ ἀγάπη σου, την ἀφοσίωσή σου, Ἀγαπημένε.

Μέχρι τότε περιμένω την ἀγάπη νά χτυπήσει την πόρτα

(μου),

με τὰ χέρια ἀνοιγτά και την πλήρη ματωμένη στο στήθος.

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Πάνω στό χαλασμό

ΚΑΤΙΝΑΣ ΠΑΠΑ

Σὲ λίγο δλα ήτανε έτοιμα κ' οι χωριανοί μαζεύτηκαν στον κάτω μαχαλά απ' δώ από του Κώστα-Λέου το σπίτι, ο- που είχε φτάσει κι ή Ἀλέξω του Μητρο-Κυριακή, πού με τὸ ένα παιδί ζαλωμένο στην κούνια και με τὸ ἄλλο στην ἀγκαλιά και μ' ένα σακούλι ψωμί παραμασκαλα ξεκίνη- σε ἀπὸ τὸ χωριό της τή Ζερκουβίτσα νά τούς φέρε ήν

είδηση νά προκάνουν κι αὐτοί νά σωθουν.

Ἐβάλαν τὰ σφαχτά μπροστά με τούς δυό πιστικούς και ξεκίνησαν ἀφού γύρισαν και μιά βολά ἀκόμα κατά τόν Ἀγίωρη, παρακαλώντας ή μεγάλη του χάρη νά δά- λει τὸ χέρι του στο χωριό.

Διάθηκε ο παππάς μπροστά με τὰ λιανοπαίδια, πίσω οι γυναίκες φορτωμένες με τίς λίγες ἀποσκευές, τὸ ψωμί και τὰ μικρά παιδιά πού δὲν μπορούσαν νά περπατήσουν

τελευταίοι έρχονταν οι άντρες με τὰ πέντ' έξη παλληκά- ρια, πού είχαν ἀπομείνει στο χωριό, ὅλοι με τὰ ντουφε- κια στην πλάτη.

— «Έχ, έχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

— Ἀχ! κατόντοι, πάχετε δρεξη και γιά σακάδες!

γυναίκες και ἄλλες ξεφορτώνονταν και ἄλλες κοίμιζαν και συγύριζαν τὰ παιδιά τους, δλα σιγά - σιγά μὴν τυχέ και ἀκουστούνε.

Σήκωσε κι ή Σεβαστή τὸ μονάκριβο μέσα ἀπὸ την κού- νια, γιά νά τὸ λύσει και τί νά ἴδει;

Ἀρχισε νά φωνάζει σάν την γελάρια πόνε χάνει τὸ μα- σκάρι της:

— Φίδι πού μέεεεεεεεεεεεε! Φίδι πού με κουλούρια- σεεε...

Τρόμαξαν οι γυναίκες κι οι άντρες πετόχτηκαν ὀρθοί.

Μά πρώτος ρίχτηκε δίπλα της ο παππάς, πού ήταν κι ἀδερφός της, της Ἀρπαξέ το κεφάλι και της ἔκλεισε σφι- χτὰ τὸ στόμα με την παλάμη.

— «Μας ἔχασες! μαύρη, μάς ἔχασες!», μά ὅσο κι ἂν ἔ- σφιγγε, οι φωνές της ἀκούγονταν μισοπνιγμένες ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάχτυλά της.

— «Παίδι μου, παιδί μου!», φώναξε και χτυπούσε ὡ- νατὰ τὸ κεφάλι της και τραβούσε τὰ μαλλιά της. Ἐξοκώ- τωσα! Ἐγὼ σέσκοτώσα, παιδί μου!».

Οι γυναίκες πήραν τὸ πεθαμένο παιδί στά χέρια τους.

Ὅπως τῶφερνε τὸν ἀνήφορο γύρισε ή κούνια κατά πι- σω, τὸ σκονί τοῦ ζαλωματος τούσφιξε τὸ λαϊμό κι ὥπου νά φτάσουν στίς γράδες τὸ παιδάκι ξεψύχησε.

— Καί τώρα;

Σάν ἀποτῶραι ἀποκρίθηκε ἄγρια ο παππάς, πού συλ- λογίστηκε πῶς τὸ παιδί ήταν ἀθάπτιγο και πού τὸ κρίμα ήταν δικό του.

Νά τὸ βαφτίσουμε, παππά μου, τούχε πεί ή μάνα του, ἐδὼ και λίγες μέρες, πού τὸ εἶδε σάν ἀνήμπορο, μή λῆχει και πάθει τίποτα τὸ παιδί και πάρουμε την ἄμαρ- τία.

— Ἐχουμε καιρό, ἀδερφή, της εἶχε πεί και την ἄλ- λη Κυριακή ἐδὼ εἴμαστε και τὸ βαφτίζουμε. Γιατί ἐκεί- νη την Κυριακή θά λειτουργήσουμε σῆλο χωριό, στὸν Ἀ- γιαντρά και τοῦ ἔρχονται βαρύ νά ξαναγυρίσει τὸ ἴδιο δρόμο γιά τὰ βαφτίσια.

Στὸ μεταξύ ήρσαν τὰ μαντάρια, πῶς πλάκωσαν οι Λιά- πτηδες και τὸ παιδί ἀπόμεινε ἀβάπτιγο.

Καί τώρα; εἶπαν πῶλε οι γυναίκες, πού τὸ κρατοῦ- σαν ἀκόμα στην ἀγκαλιά τους και τὸ κοίταζαν συλλογι- σμένες.

— Τί τώρα κι ἀπὸ τώρα; Μάξιμε τὸ νοῦ σου, ἀδερφή μου, ἀπ' αὐτὸ και σύχασε: αὐτὸ πάει τώρα και ὅσο και νά μοιρολογήσουμε, πίσω δὲν ἔρχεται. Θέλεις νάκουστὸ- με και νά χάσουμε ὅλο τὸ χωριό; Σύχασε ἀδερφή, ἂς ή- ταν ἀβάπτιγο, ήταν ἀθῶο και θά τὸ θάψουμε σά δούλο τοῦ Θεοῦ στὸν Ἀγίωρη.

— Ὅμπρός! Κίτσο - Λόλη, σήκωσε τὸ παιδί και δρό- μο! σκοτάδι εἶναι, κανείς δέ θά μάς ἀπείκασει. Πηγαί- νουμε στο χωριό, τὸ παραχώνουμε κι ὡς τὰ χαράματα εἴμαστε πάλι ἐδῶ.

»Βαστάτε την ἀδερφοί, νά μή δέρνεται, κι ἔφατκαμε!

Μπόρα ήτανε και διάδωκε, ἐκείνης τίς μέρες ἔφαταν τὰ Γιάννενα κ' οι Λιάπτηδες λούφαξαν σάν τους λαγούς.

Γύρισαν οι χαλασμένοι στα σπτίτια τους και τὸ χωριό ξανάρε τις καλές του τίς μέρες: κῆνα - δυό σπτίτια μονα- χά προκάναν νά κάμουν, τὰ σκυλιά, κι ἔφυγαν.

Ὁ Ἀγίωρης, μεγάλη του χάρη, δὲν ἔφηκε ν' ἀπλω- θεί ή φωτιά και τὸ χωριό δέχτηκε πῶλε τούς νοικοκυραίους του χαρούμενους κι εὐτυχισμένους.

Μοναχά τὰ μοιρολόγια της Σεβαστής ἀκούγονταν ἀπὸ ράχη σέ ράχη κι ἔκαναν τὸν παππά νά συλλογίεται και νά στεναίει:

— Κολάστηκα, ο μαύρος, κολάστηκα!

Τό Πανελλήνιον αἴτημα

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΩΜΟΣ

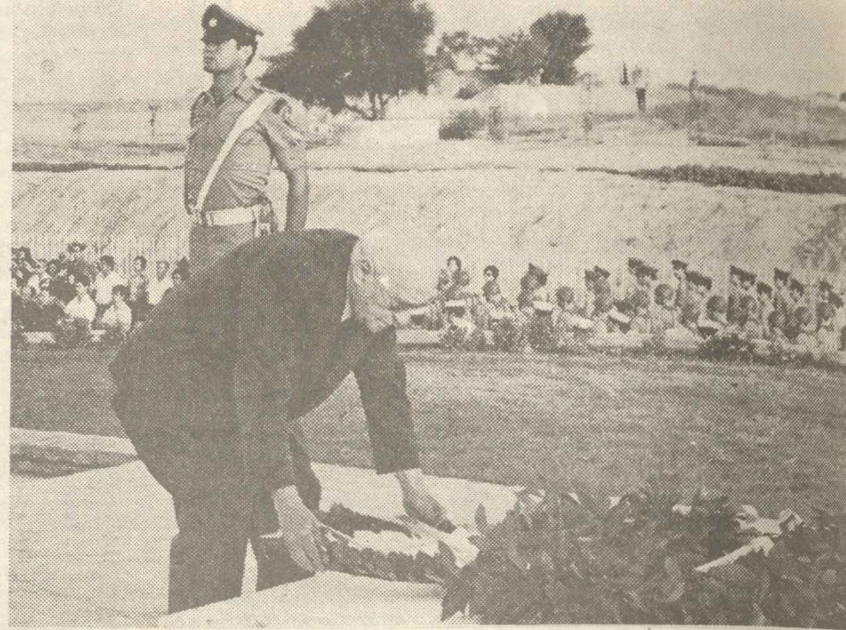
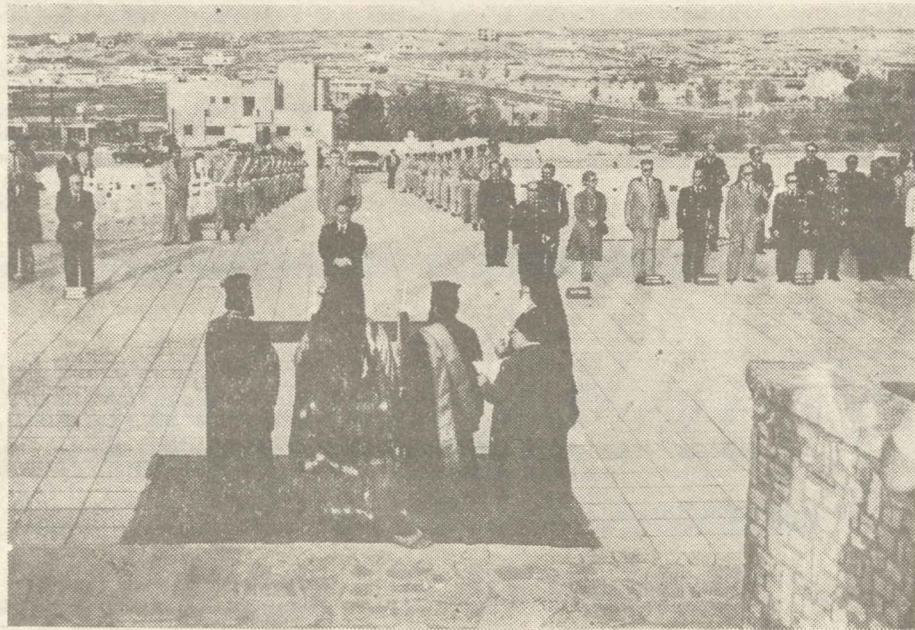
Θά ήθελα πρώτον νά ἐκ- φράσω την βαθύτατην μου προσωπικὴν συγκίνησην, διό- τι ἔχω μπρός μου τὸν «Βο- ρειοηπειρωτικὸν Νειάτα», Ἀλ- λά εἰμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι ἀπὸ τὴν ἰδίαν βαθύτα- την συγκίνησην διακατέχεται και ἑ- ἄλλη, ὁ ὁποῖος ἀκού- ει τὸ ὄνομα της Βορείου Ἡ- πείρου.

Εἰς την ἱστορίαν τοῦ Γέ- νους ὑπάρχουν χρονολογί- αι καὶ τοπωνυμια πού εἰσλή- θον εἰς τὴν αἰωνιότητα, διό- τι συμβολίζουν τὰς ἐξάρσεις και μεταρρυθμίσεις της Φυλῆς μας διὰ μέσου τῶν πρῶτων ἑλληνικῶν αἰώνων, ἐνθυμι- ζουν τὴν ὑπεράστην θυσίαν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὰ ἰδεώ- δι του και τοῦ Ἑλληνος διὰ τὰ ἰδεώδη τοῦ κόσμου, τῶν ὁποίων ή Ἑλλάς ὑπῆρξε ὁ θεσμοθέτης, ὁ θεσμοφυλάξ και ὁ θεσμοφρουρός. Τὸ Με- σολόγι και ή Σαλαμίς και αἱ Πλάταιαι και ὁ Μαραθὼν εἶναι αἱ πρῶτες συμβόλαι της Ἑλληνικῆς ἰδέας, ὡς σημαίας της ἀνθρωπότητας.

Ἡ Βό

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ κ. ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αριστερά: Από το μνημόσυνο προς τιμήν των θυμάτων της τουρκικής εισβολής στην Λευκωσία. Δικαίνονται ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Κυπριανού, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Δ. Παπασπύρου και εκπρόσωποι των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών. Δεξιά: Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Παπασπύρου, που ηγείται της ελληνικής διακομματικής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας, καταθέτει στεφάνι στο Μνημείο των Πεσόντων στη Λευκωσία.

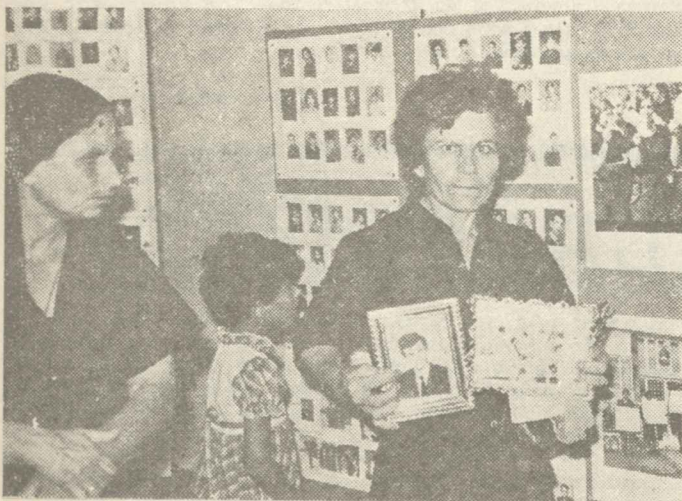
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΕΞΗ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΥΡΗ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 22 Ιουλίου. —

Ο Πρόεδρος Κυπριανού κάλεσε χθες την παγκόσμια Κοινότητα να ασκήσει πίεση στην Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο, για να μπορέσουν να ξαναγυρίσουν στα σπίτια τους οι 200.000 Έλληνοκύπριοι πρόσφυγες. Η έκκλησή του απευθύνθηκε χθες κατά την διάρκεια μεγάλου συλλαλητηρίου για την 20η επέτειο από της τουρκικής εισβολής στην ηλιετία της Έλευθερίας, κατά το οποίο μίλησε επίσης και ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Παπασπύρου.

Χιλιάδες κόσμου από διάφορα μέρη της Κύπρου πλημμύρισαν την πλατεία Έλευθερίας και σχημάτισαν μία από τις επιθλητικότερες αγωνιστικές συγκεντρώσεις των τελευταίων χρόνων. Τα συνθήματα για την επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους, την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής, την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την δικαιοσύνη και την

Εξη χρόνια μετά την εισβολή, συγγενείς των αγνοουμένων, μάταια περιμένουν κάποιο φως.

έλευθερία, δονούσαν την ατμόσφαιρα από τις 7.30 μέχρι τις 10.30 το βράδυ.

Ο λόγος του κ. Κυπριανού

Ο κ. Κυπριανού, στον λόγο του, ανήγγειλε ότι αν οι συνομιλίες δεν επαναληφθούν, η Κυπριακή κυβέρνηση θα προσφύγει στον ΟΗΕ, όχι θέλοντας γιατί περιμένει από τα Ηνωμένα Έθνη άμεση ή αυτόματη λύση του προβλήματος αλλά κυρίως διότι δεν πρέπει να υποτιμάται η αξία των ψηφισμάτων.

Η προσφυγή στον ΟΗΕ, πρόσθεσε, είναι και ενέργεια για την περαιτέρω διεθνοποίηση του κυπριακού προβλήματος. Το κυπριακό πρέπει να διεθνοποιείται συνεχώς, διαφορετικά η Τουρκία θα παραμείνει ανενόχλητη στην συνέχιση της εγκληματικής επιδρομής της.

«Η Τουρκία συνεχίζει ο κ. Κυπριανού δεν μπορεί επ' αμείνον να περιφρονεί και να εμπαίζει τους πάντες και τα πάντα χωρίς διασέρετες γι' αυτήν συνέπειες. Κάποτε, κάτω από την πίεση της διεθνούς κοινής γνώμης θα αντιληφθεί ότι η έκκρεμότητα του Κυπριακού ούτε και τα δικά της συμφέροντα εξυπηρετεί. Απλούστατα, γιατί ποτέ, δεν θα επιτρέψουμε την υλοποίηση των σχεδίων της για την επιβολή διχοτομικής λύσεως. Και όσο γρηγορότερα εγκαταλείψει τα σχέδια αυτά, τόσο το καλύτερο για την ίδια την Τουρκία».

Ο κ. Κυπριανού πρόσθεσε επίσης ότι στα πλαίσια της

διεθνοποίησής και του ΟΗΕ υποστηρίζει την σύγκληση διεθνούς διασκέψεως για το Κυπριακό έστω και αν αυτό προσκρούει στην αρνητική στάση της Τουρκίας και μερικών άλλων.

Ο Κύπριος πρόεδρος επέκρινε έντονα την τουρκική στάση και είπε ότι οι Τούρκοι επιμένουν στην αποδοχή από την έλληνοκυπριακή πλευρά της δημιουργίας δύο κρατών χωρίς να εγκαταλείπουν τα επεκτατικά και διχοτομικά σχέδιά τους.

Ο κ. Κυπριανού επανέλαβε ότι η Ελλάδα αποτελεί το κύριο στήριγμα της Κύπρου και πρόσθεσε ότι η δίκαιη λύση του Κυπριακού θα σημαίνει και την αποτροπή νέων περιπετειών για ολόκληρο τον Έλληνισμό και την απόληψη μίας φοβερά επικίνδυνης εστίας εντάσεων και προστριβών στην ευαίσθητη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Τέλος τόνισε την ανάγκη ενότητας μεταξύ Κυπριακού και Έλληνικού λαού, και κάλεσε όλα τα κόμματα σε πατριωτικό διάλογο.

Η ομιλία του κ. Παπασπύρου

Ο πρόεδρος της Ελληνικής Βουλής κ. Παπασπύρου σέ λόγο του τόνισε ότι η σημερινή τραγική επέτειος έρχεται σαν υπόμνηση χρέους προς όλους μας να αποφύγουμε τις διχόνοιες και να χαλυνώσουμε την πίστη μας στον καλό και δίκαιο αγώνα για να συνεχίσουμε όλοι μαζί, εσείς εδώ και εμείς κοντά σας, τη μάχη καταξίωσης της δικαιοσύνης και αποκαταστάσεως της ελευθερίας, ανεξαρτησίας και ακεραιότητας της δημοκρατίας της Κύπρου.

Διαμαρτυρία Έλληνοαμερικανών

Παρά τον άφορητο καύσωνα, πάνω από 1.000 άτομα και πολλές ομογενειακές οργανώσεις της Νέας Υόρκης και των γειτονικών περιοχών, συγκεντρώθηκαν έντονα προχθές το απόγευμα στην πλατεία μπροστά από την έδρα των Ηνωμένων Εθνών για να διαμαρτυρηθούν για την συνεχιζόμενη τραγωδία του κυπριακού λαού, 20 χρόνια μετά την τουρκική εισβολή, και να ζητήσουν με ψηφίσματα προς τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ κ. Βολντγκάιμ, τον πρόεδρο Κάρτερ, όλους τους υποψηφίους για το προεδρικό αξίωμα, τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών και τον Αμερικανό υπουργό Άμυνας όπως και τα μέλη της Αμερικανικής Βουλής και της Γερουσίας, δικαιοσύνη για την Κύπρο, σεβασμό για τα ανθρωπίνια δικαιώματα του λαού της και εφαρμογή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Στη συγκέντρωση μίλησαν αρκετά μέλη του Κογκρέσου και υποψήφιοι για το Κοινοβούλιο, όπως οι κ.κ. Τζων Φίλιπς και Πάολ Ατανάσιου, που καταδίκασαν την αδιεξέλιξη της Τουρκίας αμφισβήτησαν την ειλικρίνεια της φιλίας της προς τις Ηνωμένες Πολιτείες και τους δυτικούς συμμάχους οι οποίοι ωστόσο της παρέχουν πλουσιοπάροχη βοήθεια και ζήτησαν την άμεση αποχώρηση του τουρκικού στρατού από την Κύπρο.

Επίσης μίλησαν ο Γενικός Πρόξενος της Κύπρου κ. Χριστοφόρου και ο Έλληνας Πρόξενος κ. Κομνηνωτάκης και διαβάστηκε τηλεγράφημα του γερουσιαστή Έντουαρντ Κένεντυ, στο οποίο αναφέρεται η απόφαση του προεδρικού υποψηφίου, να συνεχίσει να υποστηρίζει μία δίκαιη και μόνιμη λύση του Κυπριακού.

Εξ άλλου παρουσία του υφυπουργού Εξωτερικών κ. Δημ. Βουδούρη, της τριμελούς αντιπροσωπείας του Ελληνικού Κοινοβουλίου, του Γενικού Προξένου Νέας Υόρκης κ. Καπελλάρη και πολλών αντιπροσώπων της Παμμεσοπονητικής καθώς και πολλών ομογενών της Φιλαδέλφειας, ετελέσθη το πρωί στον καθεδρικό ναό του Αγίου Γεωργίου της Φιλαδέλφειας, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Σιλίου, μνημόσυνο για τους πεσόντες Κυπρίους, θύματα της τουρκικής εισβολής. Ο Έλληνας υφυπουργός εξεφώνησε έμπνευσμένο λόγο και στη συνέχεια κατέθεσε στεφάνο στον τόπο, όπου βρίσκεται η καμπίνα της ελευθερίας, που σήμανε την ανεξαρτησία του Αμερικανικού λαού.

ΚΥΠΡΟΣ

Ο Βορειοηπειρωτικός κόσμος συμμετέχει στις εκδηλώσεις της μνήμης των θλιβερών γεγονότων, που αιματοκύλησαν και κομματιάσαν το ωραίο νησί της Αφροδίτης. Γεγονότων που προσθέτουν τίτλους ντροπής στον Τούρκο επιδρομέα, αλλά συγχρόνως χαρακτηρίζουν την ήθικη κατάπτωση της πολιτικής εκείνων, που μπορούσαν και να τα αποτρέψουν και — έστω και τώρα — να αποκαταστήσουν, κατά κάποιο τρόπο, την δεοντολογική τά-

Στιγμιότυπο από τις εκδηλώσεις που έγιναν στην κυπριακή πρωτεύουσα για τους αγνοουμένους της τουρκικής εισβολής.

ξη, που βάνωσα καταρακώθηκε. Ο βορειοηπειρωτικός κόσμος, περισσότερο από πολλούς άλλους κατανοεί το δράμα του αδελφού κυπριακού λαού, γιατί κι αυτός έπεσε και περνάει από ανάλογα στάδια δοκιμασίας. Συμπαρastesκόμαστε ψυχικά και συνενώνουμε μαζί τους τον θρήνο για τους αδικωσσομένους και τους «αγνοούμενους» Έλληνες Κυπριώτες. Αγανακτούμε και διαμαρτυρόμαστε για την συνεχιζόμενη αθαιρέτη κατοχή και υποδούλωση ενός τμήματος του νησιού αυτού που το καθάγισσε η ελληνική ιστορία και παράδοση. Πιστεύουμε ότι, άργα ή γρήγορα, θα επικρατήσει η δικαιοσύνη του αγωνιζόμενου κυπριακού λαού, προς τον οποίον απευθυνόμε αδελφικό μήνυμά καρτερίας και αισιοδοξίας.